

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Họ và tên (Nghiên cứu sinh): **Nguyễn Hòa An**

Đề tài: **Nghệ thuật đạo diễn kịch nói TP.HCM từ năm 2000 đến năm 2020**

Ngành: **Lý luận và Lịch sử sân khấu**

Mã ngành: **9210221**

Người hướng dẫn khoa học:

PGS.TS. Phạm Duy Khuê

TS. Trần Thị Minh Thu

Cơ sở đào tạo: **Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam**

NỘI DUNG TRÍCH YẾU

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu

- *Mục đích nghiên cứu:* Nghiên cứu nghệ thuật đạo diễn kịch nói TP.HCM từ năm 2000 đến năm 2020, từ đó rút ra bài học kinh nghiệm làm căn cứ tìm phương hướng nâng cao chất lượng nghệ thuật đạo diễn, góp phần thúc đẩy sự phát triển của sân khấu kịch nói TP.HCM trong cơ chế thị trường, hội nhập quốc tế hiện nay.

- *Đối tượng nghiên cứu:* Nghệ thuật đạo diễn - dàn dựng các vở diễn kịch nói ở TP.HCM từ năm 2000 đến năm 2020 (thông qua một số vở diễn điển hình).

2. Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng

Luận án vận dụng cách tiếp cận liên ngành cùng các phương pháp khảo tả; phân tích - tổng hợp; đối sánh; quan sát tham dự; và phỏng vấn sâu.

3. Các kết quả chính và kết luận

- Dựa trên cơ sở của lý thuyết không gian văn hóa và tiếp biến văn hóa cùng lý luận sân khấu về đạo diễn học, luận án lý giải kịch nói là thể loại sân khấu ngoại nhập, nhưng khi vào Việt Nam, đã được bản địa hóa, nội sinh hóa và đặt trong môi trường văn hóa Nam Bộ nói chung và TP.HCM nói riêng, đã có sự hình thành và phát triển mạnh mẽ, riêng biệt.

- Qua phân tích, tổng hợp, có thể thấy các yếu tố tạo nên sự riêng biệt của nghệ thuật đạo diễn kịch nói TP.HCM từ 2000 đến năm 2020 là: đặc điểm văn hóa, kinh tế, xã hội TP.HCM, sự ảnh hưởng sân khấu Nga – Xô Viết, nhu cầu và thị hiếu của khán giả và sự phát triển mạnh của hoạt động xã hội hoá sân khấu.

- Nghệ thuật đạo diễn kịch nói TP.HCM từ 2000 đến năm 2020 có đặc điểm riêng biệt là: đạo diễn lựa chọn kịch bản theo thị hiếu công chúng; dàn dựng vở diễn dựa theo thể mạnh diễn viên ngôi sao; tạo nên đa phong cách giữa các đơn vị sân khấu kịch nói; dàn dựng chủ yếu theo mô hình sân khấu nhỏ; đề cao chức năng giải trí; và

đáp ứng chủ trương xã hội hóa.

- Nghệ thuật đạo diễn kịch nói TP.HCM từ năm 2000 đến năm 2020 đi vào 7 hướng dàn dựng: Đi sâu khai thác hiện thực tâm lý của Thể hệ Stanislavski; vận dụng phương pháp tự sự - biện chứng - gián cách của Bertolt Brecht; vận dụng sân khấu kịch hát truyền thống; ảnh hưởng sân khấu cải lương; ảnh hưởng các trường phái Âu - Mỹ; tích cực tìm tòi, thử nghiệm mới; hòa trộn các khuynh hướng dàn dựng vào vở diễn. Điều này thúc đẩy sự phát triển sôi động của đời sống kịch nói TP.HCM.

- Nghệ thuật đạo diễn kịch nói TP.HCM từ năm 2000 đến năm 2020 thành công ở chỗ: một số đạo diễn thể hiện được dấu ấn cá nhân; phong cách dàn dựng đa dạng; nghệ thuật đạo diễn quyết định phong cách các sân khấu kịch; góp phần làm cho sân khấu kịch nói TP.HCM có sự riêng biệt; thỏa mãn được nhu cầu, thị hiếu công chúng. Nguyên nhân là các đạo diễn biết khéo léo phát huy tối đa sáng tạo của diễn viên; lựa chọn mô hình sân khấu sân khấu nhỏ phù hợp với thị trường sân khấu kịch TP.HCM; và khán giả dễ tính trong thưởng thức kịch nói

- Nghệ thuật đạo diễn kịch nói TP.HCM từ năm 2000 đến năm 2020 còn một số hạn chế, đó là: Chất lượng dàn dựng không cao; diễn viên ngôi sao chi phối; thể tài và đề tài còn khu biệt; chú trọng câu khách. Nguyên nhân là do các đạo diễn đặt nặng mục đích kiếm tiền; lạm dụng diễn viên ngôi sao; chi phí dàn dựng thấp; thiếu tính chuyên nghiệp; thiếu cập nhật nghệ thuật sân khấu thế giới.

- Để sân khấu kịch nói TP.HCM phát triển vững mạnh, đạo diễn cần chú trọng nâng cao năng lực chuyên môn; hài hòa, thống nhất giữa các thành phần sáng tạo; không ngừng tiếp thu tinh hoa sân khấu thế giới trên nền tảng sân khấu dân tộc; và phải biết định hướng thị hiếu của công chúng bằng các tác phẩm có chất lượng.

Người hướng dẫn khoa học

Nghiên cứu sinh

PGS.TS. Phạm Duy Khuê

TS. Trần Thị Minh Thu

Nguyễn Hoà An